

Asia: Asia VN/25733/2021

Suomen digitaalinen kompassi, 2. luonnos

Kansallinen digikompassi kokonaisuutena

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Keskuskauppakamari kiittää mahdollisuudesta lausua kiittää mahdollisuudesta lausua Suomen digitaalisen kompassin 2. luonnoksesta. Mielestämme luonnos kehittynyt kevään jälkeen positiivisesti ja oikeaan suuntaan.

Digikompassin toimeenpanon varmistamiseksi tarvitaan riittäviä resursseja, kuten myös yhteistyötä ja keskustelua julkisten toimijoiden ja yritysten välillä.

Haluamme kiinnittää huomiota kohdan 2.2. kohtaan ”Mahdollistava lainsäädäntö”. (s.16), jonka viimeisenä lauseena on ”Tarvittaessa mahdollisuus lainsäädännöllä pakottaa kehitystoimintaan.” Kyseinen lause on mielestämme epäselvä ja sen tarkoitus ei aukea. Jos tarkoituksena on viitata elinkeinoelämään ja yrityksiin, toteamme, että yritysten kehitystoiminta lähtee niiden omasta toiminnasta ja tavoitteista ja että sen tulee olla vapaaehtoisia. Ehdotamme kyseisen lauseen poistamista.

Osaaminen

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Digikompassiluonnoksessa on kuvattu hyvin, miten kansallista digitaalista sivistyksen tasoa on mahdollista kehittää.

Kannatamme digikompassiluonnoksen tavoitetta lisätä työhön johtavaa maahanmuuttoa.

Kyberturvallisuuden osalta puute alan osaajista on luonnoksessa huomioitu, mikä on tärkeää. Se on iso haaste koko alalle ja se koskee sekä yksityistä että julkista sektoria.

On myös tärkeää kiinnittää huomiota ja kehittää kansalaisten media- ja datalukutaitoa, mikä on demokratiankin näkökulmasta keskeistä. Tämä on tärkeä avaintulos.

Digitaalinen infrastruktuuri

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Tukea ja palveluja on tarjottava myös niille, joilla ei ole mahdollisuutta käyttää digitaalisia palveluita, sillä näin saadaan pidettyä mukana koko yhteiskunta.

Olennaista on, että digitaalisen infrastruktuurin kehittämisessä keskitytään markkinaehtoiisiin ja liiketoiminnasta lähteviin ratkaisuihin.

Tärkeä huomio on luottamuksen infrastruktuurin kuuluva tiedon hyödyntämiseen liittyvä aineettomien oikeuksien hallinta.

Yritysten digitalisaatio

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Luonnoksessa on tuotu hyvin esille EU:ssa digi- ja data lainsäädäntöön liittyvät riskit Euroopan kilpailukyvyille. Samassa yhteydessä on todettava, ettei suomalaisia yrityksiä tule säädellä yli EU-tason. Tiukempi kotimainen sääntely heikentäisi kotimaisten yritysten kilpailukykyä. Kohtuullisena pysyessään EU:n yhtenäinen säätely-ympäristö voi mahdollistaa sisämarkkinan tarjoaman mittakaavaedun. Haluamme kiinnittää huomiota siihen, että jo nyt EU:n lukuisat säädöshankkeet, kuten GDPR, DGA, DSA, DSM, tekoäly- ja datasäädösehdotukset, vaativat ja tulevat vaatimaan yrityksiltä paljon. Suomi voisi ehdottaa komissiolle vaikutusarviointia säädösten vaikutuksesta yritysten kilpailukykyyn.

Eryteisesti pk-yritysten digiosaaminen ja sen lisääminen tarvitsee tukea. Eryteisesti niiden kyvystä pitää huolta tietosuojasta ja -turvasta tulee huolehtia. Uuden digiteknologian avulla on mahdollista, että ne pystyvät kasvamaan ja kykenevät parantamaan kilpailukykyään samalla ympäristöpäästöjä pienentäen.

TKI-poliittisten tavoitteiden huomiointi ja niiden liittäminen digikompassin tavoitteisiin on keskeistä. Panostus T&K-toimintaan on tärkeää, sillä julkisen sektorin rahoitus yritysten T&K-menoista meillä on pienempi kuin kilpailijamaissamme.

Yrityksillä on halua investoida digitalisaatioon ja datatalouteen, sillä niiden kautta on mahdollista parantaa tuottavuutta ja tuottaa parempia palveluita asiakkaille. Datan jakamisessa tulee edetä liiketoimintalähtöisesti. Alan eri toimijoiden tulisi toimia yhteistyössä ottaen huomioon asiakastarpeet. Myös asiakkaiden yksityisyydensuojasta sekä yritysten liikesalaisuuksista tulee pitää huolta. Lähtökohtana tulee olla, että yritys saa jakamastaan datasta korvauksen.

Digitaaliset julkiset palvelut

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyö luo hyvän pohjan erilaisille datatalouden kokeiluille, muun muassa ppp-hankkeissa.

Jäimme kaipaamaan ensimmäisellä lausuntokierroksella ollutta ”Kysy vain kerran” -periaatetta, mikä olisi tärkeä tavoite digitaalisiin julkisiin palveluihin. Samoin kuin digitaalisen asioinnin ensisijaisuutta koskeva avaintulos. Ehdotamme molempien palauttamista takaisin digikompassiin.

Uusi digitoimisto on keskeinen toimija digikompassin seurannassa kuin myös vaikutusarvioinnin osalta. Toimistolla tulee olla riittävät resurssit. Sillä tulee myös olla mahdollisuus koordinoida eri ministeriöiden toimia kuin myös sidosryhmäyhteistyötä. Olisi tavoiteltavaa, että digiministeriryhmän ja digitoimiston pohjalta saisimme Suomeen eri hallinnonaloja yhdistävän digi- ja datapoliittisen rakenteen, joka voisi ottaa yhteistyöhön mukaan eri sidosryhmät.

Aalto-Setälä Minna
Keskuskauppakamari